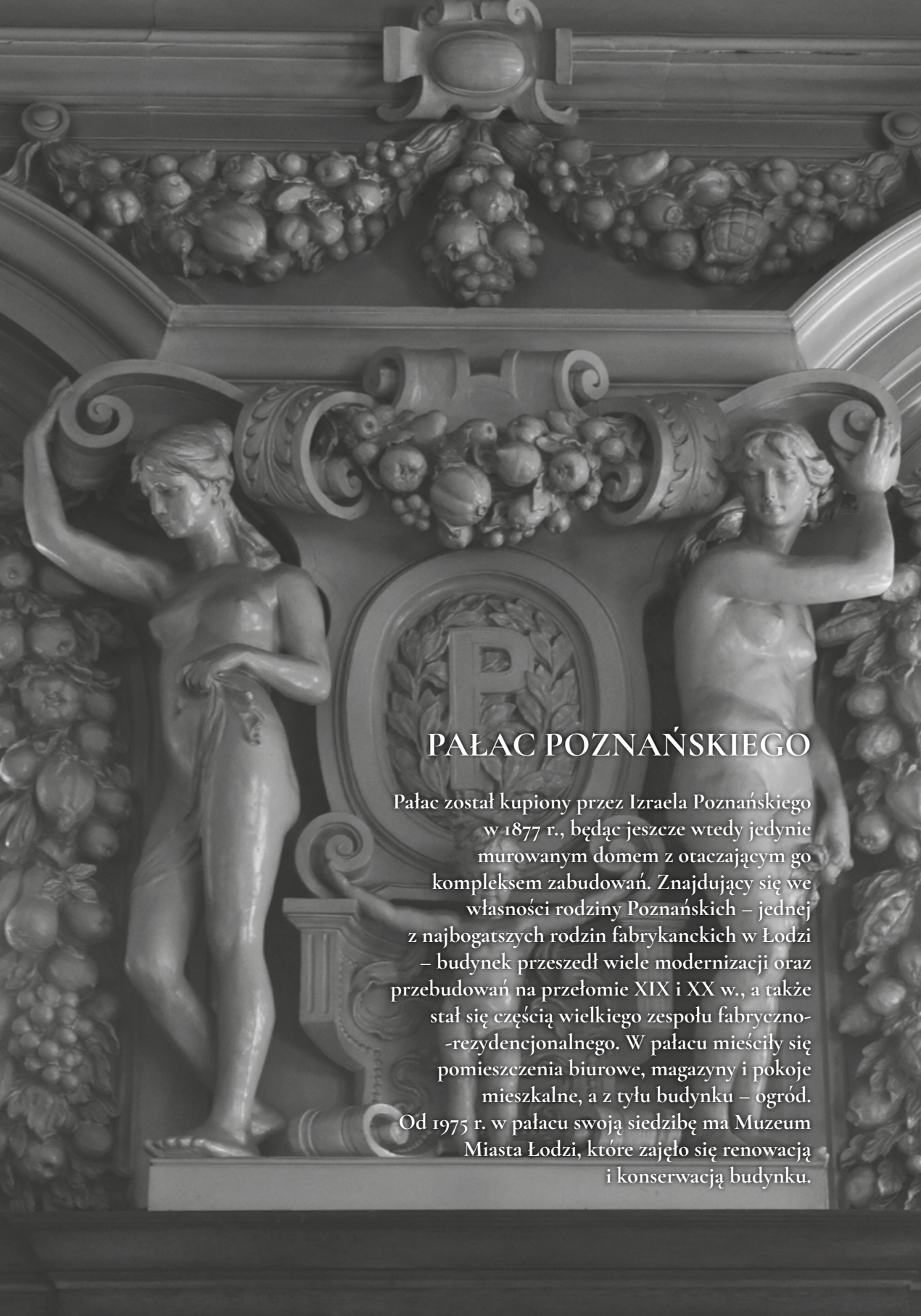

PAŁAC POZNAŃSKIEGO

Pałac został kupiony przez Izraela Poznańskiego w 1877 r., będąc jeszcze wtedy jedynie murowanym domem z otaczającym go kompleksem zabudowań. Znajdujący się we własności rodziny Poznańskich – jednej z najbogatszych rodzin fabrykanckich w Łodzi – budynek przeszedł wiele modernizacji oraz przebudowań na przełomie XIX i XX w., a także stał się częścią wielkiego zespołu fabryczno-rezydencjonalnego. W pałacu mieściły się pomieszczenia biurowe, magazyny i pokoje mieszkalne, a z tyłu budynku – ogród. Od 1975 r. w pałacu swoją siedzibę ma Muzeum Miasta Łodzi, które zajęło się renowacją i konserwacją budynku.

Motywy starożytne w Pałacu Rodziny Poznańskich

Podczas zbierania materiału zdjęciowego do specjalnego wydania czasopisma *KAPITOL* zwiedziliśmy pałace dwóch najsłynniejszych łódzkich rodzin, powiązanych z przemysłem włókienniczym: Pałac Izraela Poznańskiego oraz Willę Edwarda Herbsta, a także Muzeum Farmacji oraz Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne. W każdym z wymienionych miejsc udało nam się odnaleźć wiele nawiązań do antyku. Artykuł rozpoczyna omówienie motywów starożytnych, jakie można zaobserwować w Pałacu Poznańskich. Poruszę jedynie wybrane zagadnienia, które nie zostały przeanalizowane w dwóch poprzednich pracach.

W Pałacu znajdują się między innymi rzeźby znanych postaci, zarówno ze starożytnego Rzymu jak i Grecji. Jedną z nich jest popiersie rzymskiego cesarza, Karakalli (fot. I.51). W muzeum znajdziemy także wyobrażenia postaci mitologicznych. Są to między innymi: rzeźba bogini miłości, Afrodyty (Wenus) – kopia tzw. *Venus Lely* oraz rzeźba przedstawiająca Nimfę, czyli mityczną boginię

powiązaną ze światem przyrody. Pałac Poznańskich obfituje również w podobizny Amora (Kupidyna) – mitologicznego boga miłości (fot. I.52–I.54).

Obecne są także inne nawiązania do antyku, takie jak obraz, który przedstawia współczesne wyobrażenie bogów znanych z greckich mitów – Erosa (boga namiętności) i Psyche (uosobienie duszy) (fot. I.55). Salę balową ozdabiają zaś obrazy pasterzy i pasterek Samuela Hirszenberga, które na myśl przywodzą antyczne nowele. Znajduje się tam przedstawienie pasterza grającego na fujarce oraz kobiece akty. Możliwe, że autor dzieł inspirował się pasterskimi romansami greckimi, takimi jak chociażby *Dafnis i Chloe* autorstwa Longosa (fot. I.56–I.57). W Pałacu nie brakuje również nawiązań do Biblii, czego przykładem może być replika obrazu, przedstawiająca wypędzenie Hagar i Ismaela przez biblijnego Abrahama, autorstwa Giovanniego Francesco Barbieri (fot. I.58).

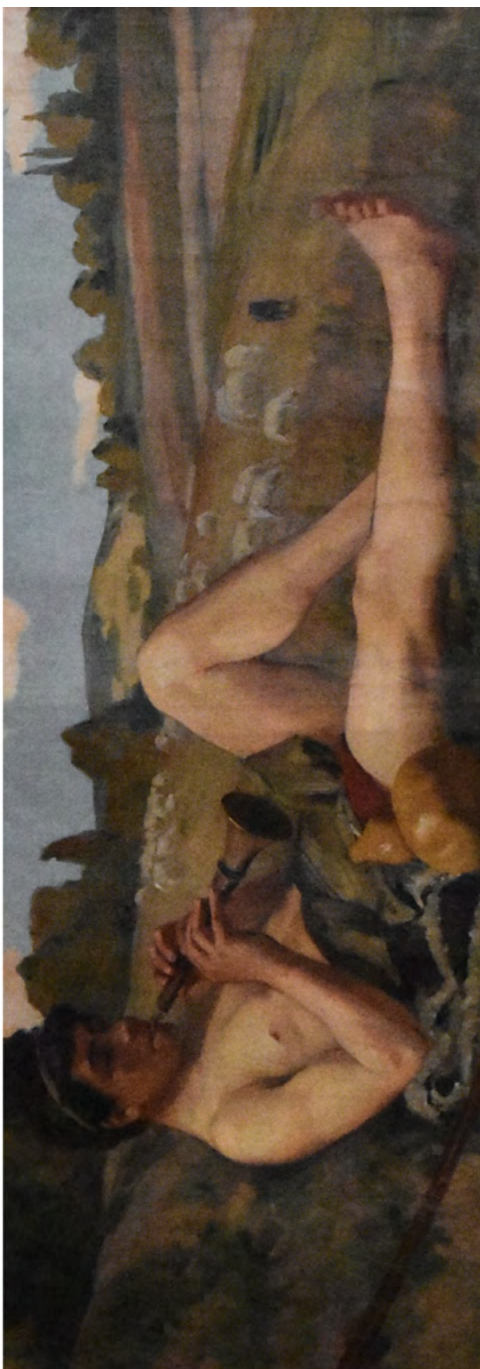
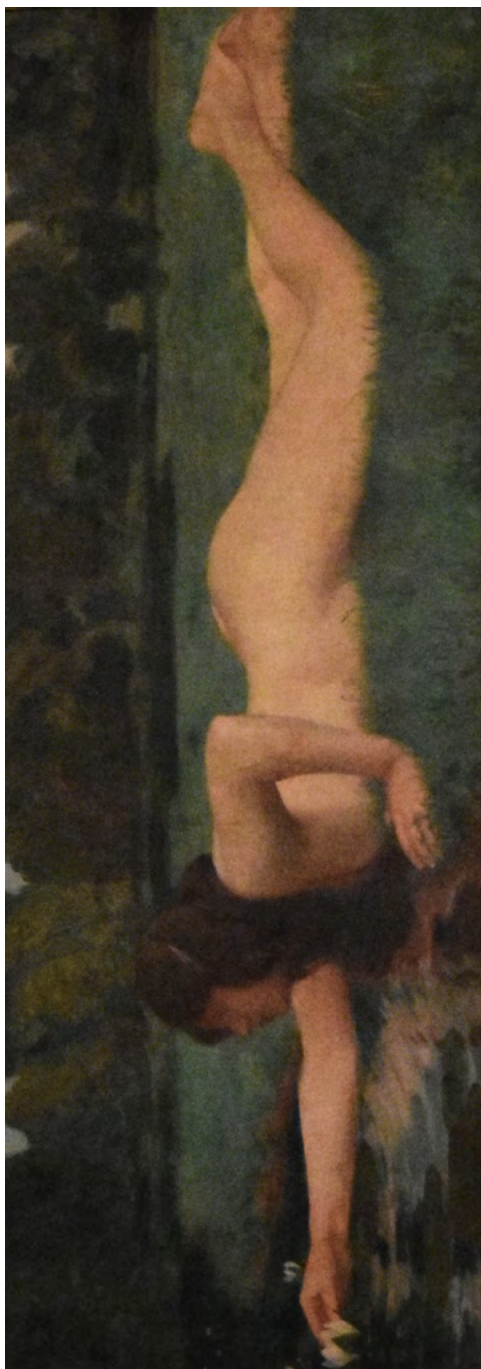
fot. I.51 – popiersie cesarza Karakalli w Pałacu Poznańskich

fot. I.52–I.54 – kolejno od lewej: *Lely Venus*; *Nimfa*; rzeźba przedstawiająca *Amora*.
Wszystkie rzeźby znajdują się w Pałacu Poznańskich

fot. I.55 – obraz *Amor i Psyche* w Pałacu Poznańskich

fot. I.56–I.57 – obrazy pasterki i pasterza autorstwa Samuela Hirszenberga
w Pałacu Poznańskich

fot. I.58 – obraz autorstwa Giovanniego Francesco Barbieri przedstawiający wypędzenie Hagar i Ismaela przez Abrahama znajdujący się w Pałacu Poznańskich

fot. I.59 – kolumny w porządku jońskim zdobiące wejście do Pałacu Herbstów